บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ความส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
%	แทน	ค่าร้อยละ (Percentage)
P	แทน	ความน่าจะเป็น
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญที่ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมและรายด้าน

ขั้นตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
ัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามสถานภาพและ
นาดโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
ัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปรากฏผล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น
ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนำงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 398 ฉบับ ได้รับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 398 ฉบับ
จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
RAJABHAT RAJAPRUKSA UNIVERSITY

สถานภาพ	ขนาดสถานศึกษา				
	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	รวม	ร้อยละ
ผู้บริหาร สถานศึกษา	5 (1.26 %)	18 (4.52 %)	25 (6.28 %)	48	12.06
ครูผู้สอน	18 (4.52 %)	45 (11.31 %)	239 (60.05 %)	302	75.88
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	5 (1.26 %)	18 (4.52 %)	25 (6.28 %)	48	12.06
รวม	**28 (7.04)**	**81 (20.35)**	**289 (72.61)**	**398**	**100**

จากตารางที่ 1 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 398 คน จำแนกตามนาดโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน มีครูผู้สอน 18 คน มีประธานณะกรรมการสถานศึกษา 5 คน รวม 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.04 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารสถานศึกษา 18 คน มีครูผู้สอน 45 คน มีประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 18 คน วม 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.35 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีผู้บริหารสถานศึกษา 25 คน ีครูผู้สอน 239 คน มีประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 25 คน รวม 289 คน คิดเป็นร้อยละ 72.61

ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวม

การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ผู้บริหาร n = 48		ครู n = 302		ประธาน n = 48		รวม n = 398		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ด้านกายภาพ	3.53	.57	3.53	.62	3.63	.60	3.53	.60	มาก
2. ด้านบริหาร	3.72	.77	3.79	.63	3.74	.62	3.76	.69	มาก
3. ด้านวิชาการ	3.78	.52	3.70	.49	3.76	.66	3.79	.50	มาก
รวม	**3.68**	**.53**	**3.71**	**.51**	**3.71**	**.62**	**3.69**	**.52**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในภาพรวมมีระดับการจัดการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 3.79 ด้านบริหาร มีค่าเฉลี่ย 3.76 ด้านกายภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.53 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รางที่ 3 การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 ด้านกายภาพ

ข้อที่	ด้านกายภาพ	n = 398		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	สถานศึกษาได้รับการตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับและสวนหย่อมมีความร่มรื่น สวยงาม	3.66	.91	มาก
2	สถานศึกษามีสถานที่พักผ่อนอย่างเหมาะสมภายในส่วนต่าง ๆ ของบริเวณสถานศึกษา เช่น ที่นั่งและสวนหย่อม	3.45	.93	ปานกลาง
3	สถานศึกษามีจำนวนที่นั่งพักผ่อนภายในบริเวณต่าง ๆ ทั้งในอาคารและนอกอาคารอย่างพอเพียง	3.30	.92	ปานกลาง
4	สถานศึกษามีความสะอาดทั้งในสนาม บริเวณทางเท้าภายในและบริเวณโดยรอบสถานศึกษา	3.58	.80	มาก
5	อาคารเรียนอาคารประกอบได้ใช้ประโยชน์จัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเต็มที่	3.73	.81	มาก
6	อาคารเรียน มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยในการใช้กิจกรรมเพื่อจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้	3.71	.88	มาก
7	สถานศึกษาให้ความสนใจ ติดตาม ดูแล และบำรุงรักษาสนามกีฬา ลานกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.53	.84	มาก
8.	สถานศึกษามีสถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬาและอุปกรณ์กีฬามีมาตรฐานพอเพียงกับนักเรียน	3.32	.92	ปานกลาง
9.	สถานศึกษาให้ความสนใจติดตามดูแลระบบจราจรภายในสถานศึกษาเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.60	.81	มาก
10	สถานศึกษาให้ความสนใจติดตามดูแลการให้บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดแก่นักเรียนและบุคลากร	3.51	.96	มาก
11	สถานศึกษามีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และทางภาษามีอุปกรณ์ และสถานที่ที่เหมาะสม	3.15	1.12	ปานกลาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ข้อที่	ด้านกายภาพ	n = 398		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
12	สถานศึกษามีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มีระบบการถ่ายเทและระบายอากาศอย่างเหมาะสม	3.49	.90	ปานกลาง
13	สถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดบรรยากาศที่เหมาะสม สะอาด สวยงาม และเอื้อต่อการเรียนรู้	3.47	.96	ปานกลาง
14	สถานศึกษาให้ความสนใจ ติดตาม ดูแล แสงสว่างในห้องเรียน และห้องอื่น ๆ ที่นักเรียนเข้าทำกิจกรรม	3.70	.77	มาก
15	สถานศึกษามีการจัดระบบกำจัดขยะมูลฝอยภายในสถานศึกษา เช่น จัดให้มีที่รองรับขยะอย่างถูกต้อง	3.33	.91	ปานกลาง
16.	โรงอาหารมีความสะอาดถูกหลักอนามัย และได้รับการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ	3.43	.85	ปานกลาง
17.	สถานศึกษาให้ความสนใจ ติดตาม ดูแลความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมของนักเรียนและบุคลากรอย่างใกล้ชิด	3.56	.90	มาก
18.	สถานศึกษามีการจัดอุปกรณ์เครื่องมือจำเป็นในห้องเรียนเช่น ไม้กวาด ถังขยะแก้วน้ำ	3.16	.90	ปานกลาง
19.	สถานศึกษาสนับสนุนให้ห้องเรียนมีการประดับตกแต่งให้มีความสวยงามเหมาะสม	3.25	.96	ปานกลาง
20.	โรงอาหารมีโต๊ะรับประทานอาหาร มีอุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมีความพอเพียง และมีความสะอาด	3.39	.59	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	**3.53**	**.60**	**มาก**

จากตารางที่ 3 พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านกายภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 11 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบ ได้ใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ อย่างเต็มที่โดยมีค่าเฉลี่ย 3.73 รองลงมาอาคารประกอบมีความมั่นคงแข็งแรงมีความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อดภัยในการใช้จัดกิจกรรมเพื่อจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ มีค่าเฉลี่ย 3.71 และโรงเรียนให้ความ
นใจติดตาม ดูแล แสงสว่างภายในห้องเรียนและห้องประกอบอื่น ๆ ที่นักเรียนเข้าทำกิจกรรม
ค่าเฉลี่ย 3.70 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการ
ษาให้มีอุปกรณ์และสถานที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.15

ารางที่ 4 การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 ด้านบริหาร

ข้อที่	ด้านบริหาร	n = 398		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารวางตัวเป็นแบบอย่างการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	3.78	.88	มาก
2	ผู้บริหารเป็นผู้นำสร้างทีมงานในการทำงานให้กับครูทุกคนในสถานศึกษา	3.73	.95	มาก
3	ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์การทำงานกับครูทุกคนในสถานศึกษา	3.78	.93	มาก
4	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน	3.74	.92	มาก
5	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน	3.49	.83	มาก
6	สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศสภาพและปัญหาของสถานศึกษา	3.85	.81	มาก
7	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน และครูปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน	3.64	.86	มาก
8	ผู้บริหารมีการนิเทศกำกับติดตามงานที่ได้มอบหมายให้กับครู	3.78	.89	มาก
9	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความผูกพันต่อสถานศึกษา	3.74	.89	มาก
10	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมงบประมาณการจัดกิจกรรมพัฒนาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	3.67	.88	มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่	ด้านบริหาร	n = 398		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารให้การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดสวัสดิการให้แก่ครู และนักเรียน	3.65	.84	มาก
12	ผู้บริหารมีการวางแผนการจัดระบบรักษาความ ปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินของนักเรียน ครูภายในบริเวณสถานศึกษา	3.96	.76	มาก
13	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	3.78	.80	มาก
14	ผู้บริหารให้ความสนใจจัดระบบต้อนรับแขกผู้มาเยือนด้วยบรรยากาศความเป็นมิตรไมตรี	3.96	.83	มาก
15	ผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	3.85	.82	มาก
16	ผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศในการประชุมเป็นไปตามประชาธิปไตย	3.77	.83	มาก
17	ผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	3.82	.84	มาก
18	ผู้บริหารมอบหมายสั่งการตามสายงานบังคับบัญชา	3.76	.82	มาก
19	ผู้บริหารมีการยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่ครูที่ปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	3.75	.89	มาก
20	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมการวางแผนพัฒนาด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม	3.77	.86	มาก
	เฉลี่ยรวม	**3.76**	**.69**	**มาก**

จากตารางที่ 4 พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้เพื่อความก้าวหน้ามีค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมา ผู้บริหารให้ความสนใจการจัดระบบการต้อนรับแขกผู้มาเยือนด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรไมตรีมีค่าเฉลี่ย 3.96 และผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน และครูได้ปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รมร่วมกันอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ย 3.85 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูล
นเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.49

งที่ 5 การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21 ด้านวิชาการ

ข้อที่	ด้านวิชาการ	n = 398		แปลความ
		$\overline{X}$	S.D.	
1	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	3.77	.72	มาก
2	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนช่วยเหลือกันและกัน	3.69	.73	มาก
3	ครูสามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ภายในบรรยากาศที่เกิดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา	3.74	1.74	มาก
4	ครูสามารถจัดบรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้เรียน	3.68	.68	มาก
5	ครูแสดงพฤติกรรมด้านคำพูด กริยา ด้วยความรักและความเมตตาต่อเด็กนักเรียน	3.84	.64	มาก
6	ครูได้จัดให้มีมุมความรู้ มุมแสดงผลงานของนักเรียนภายในห้องเรียน	3.76	.76	มาก
7	ครูสามารถจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง มีโอกาสเรียนรู้ได้อย่างมาก	3.73	.66	มาก
8	ครูมีการเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนอยู่เสมอทั้งการเรียนในห้องเรียน นอกห้องเรียนและนอกสถานศึกษา	3.70	.71	มาก
9	ครูให้ความรัก เมตตา และเอาใจใส่แก่นักเรียนอย่างอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	4.04	.67	มาก
10	ครูให้ความดูแล ติดตามความก้าวหน้าการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด	3.85	.72	มาก
11	ครูให้ความไว้วางใจนักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียน	3.81	.64	มาก
12	ครูให้กำลังใจ เสริมแรง แก่นักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์	3.95	.66	มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ข้อที่	ด้านวิชาการ	n = 398		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
13	ครูผู้สอนมีวิธีการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม	3.73	.65	มาก
14	ครูให้ความสนใจนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนและช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง	3.84	.67	มาก
15	ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมการนำเสนอผลงาน	3.75	.67	มาก
16	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมการประเมินผลการเรียน	3.67	.71	มาก
17	ครูส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.83	.68	มาก
18	ครูสามารถจัดเนื้อหาที่เหมาะสมกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.76	.61	มาก
19	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อม	3.82	.63	มาก
20	ครูจัดกิจกรรมการเรียนส่งเสริมนักเรียนมีความรักและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ	3.76	.69	มาก
	รวมเฉลี่ย	**3.79**	**.50**	**มาก**

จากตารางที่ 5 พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ครูให้ความรัก ความเมตตาและเอาใจใส่แก่นักเรียนอย่างอย่างทั่วถึงค่าเฉลี่ย 4.04 รองลงมา ครูให้กำลังใจ เสริมแรง แก่นักเรียนที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายมีค่าเฉลี่ย 3.95 ครูให้ความดูแลและติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคลอย่างใกล้ชิดมีค่าเฉลี่ย 3.85 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูผู้สอนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการมีค่าเฉลี่ย 3.6

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามสถานภาพ
นาดโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติ One – way ANOVA ดังนี้

งที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามสถานภาพ

การจัดการสภาพแวดล้อมโรงเรียนมัธยมศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.120	.984	.166	.847
	ภาย ในกลุ่ม	395	110.822	.361		
	รวม	397	110.943			
2. ด้านบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	2	.754	.377	.799	.451
	ภายในกลุ่ม	395	144.861	.472		
	รวม	397	145.615			
3. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.100	.024	.199	.820
	ภายในกลุ่ม	395	77.489	.252		
	รวม	397	77.589			
เฉลี่ยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**2**	**.971**	**.485**	**.168**	**.846**
	ภายในกลุ่ม	**395**	**82.007**	**.267**		
	รวม	**397**	**82.097**			

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับในการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ 7 ผลเปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

จัดการ าพแวดล้อม เรียนมัธยมศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.857	2.428		
	ภาย ในกลุ่ม	395	106.917	0.291		
	รวม	397	111.773		8.335*	.00
. ด้านบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	2	12.221	6.111		
	ภายในกลุ่ม	395	114.819	0.313		
	รวม	397	127.040		19.352*	.00
3. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.691	3.846		
	ภายในกลุ่ม	395	85.039	0.232		
	รวม	397	92.730		16.596*	.00
เฉลี่ยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**2**	**7.098**	**3.545**		
	ภายในกลุ่ม	**395**	**75.703**	**0.206**		
	รวม	**397**	**82.802**		**17.206***	**.00**

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

งที่ 8 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านกายภาพ

	ข้อเสนอแนะ (ด้านกายภาพ)	ความถี่
	โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่องงบประมาณซึ่งอาจ ส่งผลต่อการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	98
	ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนา และดูแลรับผิดชอบห้องเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	72
3	สภาพภายในห้องเรียนมีการปรับปรุงพัฒนาตกแต่งภายในและมีการจัดมุม สวนหย่อมภายในอาคารเรียน	65
4	สภาพอาคารเรียนและอาคารประกอบยังมีสภาพชำรุดอยู่มาก	58
5	ห้องสมุดได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่น่าเข้าไปศึกษา	43
6	โรงเรียนไม่มีสนามกีฬาที่เป็นลานกว้างเนื่องจากมีแต่สิ่งปลูกสร้างที่เป็น อาคาร	36
7	โรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในเขตเมืองสภาพพื้นที่โรงเรียนไม่เพียงพอต่อการ ปรับปรุงพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	17

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมโรงเรียนด้านกายภาพ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาเรื่องงบประมาณซึ่งอาจจะส่งผลต่อการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดูแลรับผิดชอบห้องเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สภาพภายในห้องเรียนมีการปรับปรุงพัฒนาตกแต่งภายใน และมีการจัดมุมสวนหย่อมภายในอาคารเรียน

ที่ 9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านบริหาร

	ข้อเสนอแนะ (ด้านบริหาร)	ความถี่
	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมดี และสามารถระดมทรัพยากรจากภายนอกมาใช้ในการปรับปรุงสภาพทั่วไปของโรงเรียน	93
	การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ และมีการวางแผนปรับปรุงอย่างเป็นรูปธรรม	64
	ผู้บริหารติดตามดูแลการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน	52
4	ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และควรดำเนินงานให้มีความเป็นรูปธรรม	48
5	ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครู และนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	43
6	ผู้บริหารให้กำลังใจกับครู และนักเรียนที่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ	32
7	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	16

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมโรงเรียน ด้านบริหาร โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมดี และสามารถระดมทรัพยากรจากภายนอกมาใช้ในการปรับปรุงสภาพทั่วไปของโรงเรียนการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ และมีการวางแผนปรับปรุงอย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารติดตามดูแลการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รางที่ 10 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านวิชาการ

	ข้อเสนอแนะ (ด้านวิชาการ)	ความถี่
	การจัดสภาพแวดล้อมควรให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ครอบคลุมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	97
	ผู้บริหารให้การส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียนเป็นอย่างดี พร้อมทั้งมีการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียน	69
	ผู้บริหารและครูควรใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ คนหรือองค์ความรู้มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	59
4	ผู้บริหารควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน	55
5	ควรมีการใช้ประโยชน์จากสื่อ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มากขึ้น	48
6	ควรมีการพาครู นักเรียนไปศึกษาความรู้เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม	35
7	ห้องพิเศษ เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ มีน้อยไม่สามารถให้ส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง	18

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมโรงเรียน ด้านวิชาการเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก มีการจัดการสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารให้การส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียนเป็นอย่างดีพร้อมทั้งมีการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียน ผู้บริหารและครูควรใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ คนหรือองค์ความรู้มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านบริหาร และด้านวิชาการ โดยจำแนกตามสถานภาพและตามขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการสภาพ แวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร และด้านวิชาการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่า F - test

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 398 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน มีครูผู้สอน 18 คน มีประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 5 คน รวม 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.04 เป็นโรงเรียนขนาดกลางมีผู้บริหารสถานศึกษา 18 คน มีครูผู้สอน 45 คน มีประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 18 คน รวม 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.35 และเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีผู้บริหารสถานศึกษา 25 คน มีครูผู้สอน 239 คน มีประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 25 คน รวม 289 คน คิดเป็นร้อยละ 72.612

2. การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.69 เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ย 3.79 ด้านบริหาร มีค่าเฉลี่ย 3.76 และด้านกายภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.53 ตามลำดับแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ด้านกายภาพ พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.53 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ อาคารเรียนอาคารประกอบได้ใช้ประโยชน์ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ อย่างเต็มที่ ค่าเฉลี่ย 3.73 รองลงมาอาคารประกอบมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยในการใช้กิจกรรมเพื่อจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ ค่าเฉลี่ย 3.71 และโรงเรียนให้ความสนใจ ติดตาม ดูแล เกี่ยวกับแสงสว่างในห้องเรียนและห้องประกอบอื่น ๆ ที่นักเรียนเข้าทำกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.70 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และทางภาษามีอุปกรณ์ และสถานที่ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.15

2.2 ด้านบริหาร พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ เพื่อความก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมา ผู้บริหารให้ความสนใจการจัดระบบการต้อนรับแขกผู้มาเยือนด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรไมตรี มีค่าเฉลี่ย 3.95 ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน และครูได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 3.85 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.49

2.3 ด้านวิชาการ พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.79 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ครูให้ความรัก เมตตา และเอาใจใส่แก่นักเรียนอย่างอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.04 รองลงมา ครูให้กำลังใจ เสริมแรง แก่นักเรียนที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ย 3.95 และครูให้ความดูแล และติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคลอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ย 3.85 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูผู้สอนได้มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการ มีค่าเฉลี่ย 3.67

3. การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียนได้ ดังนี้

3.1 เปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีระดับการจัดการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสูงกว่าขนาดกลางและในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลางแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 21 โดยเรียงลำดับความถี่จากค่ามากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้

4.1 ด้านกายภาพ พบว่า 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาเรื่องงบประมาณซึ่งอาจจะส่งผลต่อการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดูแลรับผิดชอบห้องเรียนสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สภาพภายในห้องเรียนมีการปรับปรุง หรือตกแต่งภายใน และมีการจัดมุมสวนหย่อมภายในอาคารเรียน

4.2 ด้านบริหาร พบว่า 3 อันดับแรก คือ ควรให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี และทุกคนมีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ ผู้บริหารให้ความสำคัญ และมีการวางแผนปรับปรุงอย่างเป็นรูปธรรม และติดตามดูแลการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน

4.3 ด้านวิชาการ พบว่า 3 อันดับแรก มีการจัดการสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารให้การส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียนเป็นอย่างดีพร้อมทั้งมีการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียน ผู้บริหารและครูควรจะใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

อภิปรายผล

1. การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งหากมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีก็จะส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรหาร เทียมเมฆ (2546 : 115) ได้ศึกษาเรื่อง

ศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า สภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ขจร (2549 : 7) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร และด้านวิชาการ และเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่า สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานที่ตั้ง ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลในภาพรวมและรายด้าน ด้านบริหาร ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้วิจัยขอกล่าวถึงภาพรวมแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านกายภาพ พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจะเป็นเพราะว่าความสำคัญของอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนว่า นอกจากจะอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานทางการศึกษาในด้านการเรียนการสอนแล้วยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญาของนักเรียนเป็นอย่างมาก การกำหนดแผนผังอาคาร การจัดบริเวณและการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้ตอบสนองการเรียนรู้ และการพัฒนาของเด็ก โดยหลักการแล้ว จะไม่นิยมการวางรูปแบบตายตัว มีการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปร่างขนาดทรวดทรง เพื่อประโยชน์ด้านการเรียนการสอนและการปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อม อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 21 ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาด้านกายภาพ เพราะเป็นภาพลักษณ์ภายนอกที่สามารถทำได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในเรื่องของการดูแลรักษาโรงเรียนให้มีความสะอาด บรรยากาศร่มรื่นช่วยให้บุคคลภายนอกพบเห็นเกิดความประทับใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิษณุ ผสมทรัพย์ (2546 : 21) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสัตหีบวิทยาคม ผลการวิจัย พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนสัตหีบวิทยาคม กรมสามัญศึกษา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ในด้านกายภาพ จำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความมั่งคงแข็งแรงและปลอดภัยของอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น โรงอาหาร โรงพลศึกษา ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ โรงเรียนมีห้องพิเศษอื่น ๆ เพียงพอกับนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีพื้นที่และบริเวณจำกัด

1.2 ด้านบริหาร การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานของโรงเรียน มีภารกิจที่ต้องปฏิบัติงานอยู่ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป โดยงานทั้ง 4 ด้านมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน งานด้านบริหารงานทั่วไปและงานบริหารงานบุคคลมีความสำคัญรองลงมาจากงานด้านวิชาการที่เป็นงานหลักของโรงเรียนและมีการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจและความสุขใจ งานด้านบุคลากรผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรในโรงเรียน มีการกระจายอำนาจและมอบหมายงานให้แกครูและมีการพัฒนาความรู้และทักษะที่เพิ่มขึ้นตามความถนัดของแต่ละคนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุมาศ กิติศรีวรพันธุ์ (2542 : 41) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจัดกิจกรรมรักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิษณุ ผสมทรัพย์ (2546 : 21) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสัตหีบวิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสัตหีบวิทยาคม กรมสามัญศึกษา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนด้านบริหาร อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านวิชาการ พบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูคือผู้ที่ต้องเตรียมความพร้อมทั้งสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ประกอบการเรียน และครูผู้สอนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างบรรยากาศในการเรียนโดยปรับปรุงบุคลิกภาพความเป็นครูให้เหมาะสม ปรับพฤติกรรมการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีมีเทคนิคในการปกครองชั้นเรียนและการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่และมีความสนุกมีชีวิตชีวาในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัฐญาพร ดุษดี (2545 : 6) การศึกษาสภาพการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว พบว่า สภาพการจัดสภาพแวดล้อม ทั้ง 3 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธณีย์ วิหคโต (2541 : 38) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูดีเด่นวิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ พบว่า การสร้างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนอยู่ในระดับดี และผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสิ่งแวดล้อมด้านวิชาการ เพราะการปรับสภาพของสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอนทั้งในและ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นอกห้องเรียน จะเป็นการกระตุ้น และช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์ให้มากที่สุดในการเรียนรู้

2. เปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากรจำนวนน้อย รวมถึงสื่อและอุปกรณ์การเรียนก็มีจำนวนไม่พอเพียงต่อความต้องการแต่ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่นั้นมีองค์ประกอบที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในทุกด้าน เป็นผลให้โรงเรียนขนาดใหญ่มีการจัดการสภาพแวดล้อมได้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี แก้วมา (2542 : 6-65) ได้ศึกษา "การศึกษาปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร" ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ฝ่ายบริหาร โดยส่วนรวม ฝ่ายบริหารในโรงเรียนขนาดกลางและฝ่ายบริหารในโรงเรียนนขนาดเล็ก การศึกษาปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายด้านทั้ง 10 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง แต่ฝ่ายบริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาโดยภาพรวมและรายด้าน 9 ด้าน อยู่ในระดับมากและมีปัญหาเฉพาะด้าน การบริหารบริเวณโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ฝ่ายบริหารในโรงเรียนขนาดต่างกันมีปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่มีปัญหาอีก 2 ด้าน ที่เหลือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยฝ่ายบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาด้านการบริหาร อาคารโรงฝึกงานและด้านการบริหารอาคาร หอประชุมมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาด้านการบริหารด้านอาคารหอประชุมมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาและโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ด้านกายภาพหากมีการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ

ผู้สถานศึกษาบริหารควรคำนึงถึงปัจจัยที่นำไปปรับใช้ให้สำเร็จลุล่วงควรให้ความสำคัญกับสภาพภายในโรงเรียนและในห้องเรียนโดยมีการจัดสื่อและอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็น และมีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์และห้องปฏิบัติการทางภาษาที่พอเพียง และมีการทำความสะอาดห้องเรียนและโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านบริหาร ควรเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในผู้ร่วมงาน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน และควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของโรงเรียน โดยให้มีการจัดทำอย่างเป็นปัจจุบันและตามสภาพจริง

1.3 ด้านวิชาการ โรงเรียนควรมีการจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและส่งเสริมต่อการเรียนรู้ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของตัวนักเรียนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียน